

УДК 727.054:727.4

ВРАХУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФОРМУВАННІ ІНТЕР'ЄРУ АУДИТОРІЇ ВНЗ

Асп. О.Є Шмельова
Науковий керівник доц. О.О. Сафронова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – виявити закономірності формування інтер'єру аудиторій ВНЗ, враховуючі сучасні технології педагогічної взаємодії, як одного із основних аспектів впливу на організацію простору освітнього середовища.

Завдання:

1. дослідити основні поняття педагогічної взаємодії і визначити типи педагогічної взаємодії, характерні для проведення навчального процесу у ВНЗ;

2. проаналізувати вплив різних типів педагогічної взаємодії на формування планувально-просторової структури аудиторій ВНЗ.

Об'єкт та предмет дослідження: інтер'єр навчальних аудиторій ВНЗ; вплив сучасних технологій педагогічної взаємодії на формування інтер'єру аудиторій.

Методи та засоби дослідження. Аналіз наукових джерел за темою дослідження, синтез отриманої інформації, узагальнення результатів дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проаналізовано основні принципи сучасної педагогічної взаємодії у навчальному процесі вищого навчального закладу; на основі отриманих даних виявлено вплив цих принципів на формування особливостей та закономірностей у проектуванні сучасного та ефективного освітнього середовища ВНЗ.

Результати дослідження. На сьогоднішній день однією з проблем вищої профільної освіти в Україні є невідповідність наявного освітнього середовища основним тенденціям та потребам сучасності. В останні роки світовий освітній процес зазнає фундаментальних змін, які зумовлені багатьма чинниками. Насамперед це такі чинники, як стрімкий розвиток технологічного прогресу та зростання значення технологічних інновацій, зміна уявлень про традиційну методику навчального процесу, особливості сучасної молоді. Поєднавши останні три чинника, ми отримуємо один з головних аспектів, який слід обов'язково враховувати при формуванні інтер'єру будь-якого освітнього середовища – педагогічний аспект. Основою педагогічного аспекту є педагогічна взаємодія.

Під педагогічною взаємодією ми розуміємо взаємодію усіх учасників освітнього процесу, їх вплив один на одного та безпосередню організацію їх спільних дій в межах такого процесу. Специфіка такої взаємодії передбачає наявність двох взаємозумовлених форм діяльності: 1) діяльність того, хто навчає; 2) діяльність того, хто навчається. Тобто це узгоджена діяльність педагога та учнів, спрямована на досягнення спільних цілей і результатів та вирішення важливих завдань.

Отже педагогічна взаємодія – основоположна та невід'ємна складова освітнього процесу, яка передусім містить в собі окремі різновиди контакту (у діаді, у тріаді, у групі тощо). Виходячи з цього, інтер'єр навчальних аудиторій повинен бути організований таким чином, щоб забезпечити належні умови для того, щоб контакт був плідним, ефективним та приємним для кожного з учасників освітнього процесу.

Педагогічна технологія, за В. П. Андрущенком, є вивченням, розробкою і системним використанням принципів організації навчального процесу на основах

новітніх досягнень науки та техніки. Педагогічна технологія виявляється, як педагогічна система, в якій використання засобів навчання підвищує ефективність навчального процесу. Педагогічна технологія, в свою чергу, визначає особливості взаємодії учасників в конкретному випадку (по формі, кількості, діяльності тощо), що безпосередньо впливає на просторове розміщення їх робочих місць. Основні види педагогічних технологій взаємодії викладача і студентів:

1. виклад матеріалу;
2. бесіда;
3. дискусія;
4. тренінг-спілкування;
5. дистанційне навчання.

Поряд з цим, І. Зимня визначає наявність цілої мережі гілок, що також впливають на планувально-просторову структуру навчального приміщення, і вкладаються у чотири «лінії»:

1. педагог – студент(и);
2. студент – студент у парах (діадах) та у трійках (тріадах);
3. загальногрупова взаємодія студентів в усьому навчальному колективі;
4. педагог – педагогічний колектив.

Натомість О. Гончар під формою педагогічної взаємодії у навчальному процесі розуміє моделі або форми комунікації, що використовуються у процесі навчання. Автор виділяє п'ять форм навчальної взаємодії, а саме:

1. парна;
2. фронтальна;
3. колективна, або комунікація в динамічних парах;
4. групова;
5. опосередкована.

Також враховуючи сучасні тенденції до демократизації освітнього процесу, можна виділити декілька найбільш популярних у вищій школі методів організації навчальної взаємодії:

1. «мозковий штурм»;
2. рольова гра;
3. ділова гра;
4. метод проектів;
5. «кейс-метод».

Виходячи з вищенаписаного, отримуємо необхідність наявності на території ВНЗ не тільки приміщень з чітким функціональним зонуванням, як наприклад, в суто лекційних аудиторіях, але і аудиторій з поліфункціональним, багатосценарним та трансформованим простором, який з легкістю може бути адаптований для кожного з перелічених видів взаємодії, незалежно від предмету та вікової групи студентів.

Висновки. Врахування можливих функціонально-просторових схем навчального процесу, що визначаються характером педагогічної взаємодії, є основою розробки принципів зміни функціональних сценаріїв освітнього простору та його трансформації. Узагальнивши викладений вище матеріал, ми отримали обґрунтування необхідності перегляду існуючих норм проектування навчальних приміщень, розробки нових методик формування інтер'єру освітнього середовища.

Ключові слова: педагогічна взаємодія, інтер'єр навчального середовища, дизайн аудиторій, вищі навчальні заклади.